

Briselē, 2019. gada 4. oktobrī
(OR. en)

12791/19

ENV 826
COMPET 661
AGRI 481
TRANS 468
MI 694
IND 246
CONSOM 261
ECOFIN 852
ENER 453
RECH 449
SAN 417
MARE 21
SOC 655
CHIMIE 127
ENT 221

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsēkretariāts

Datums: 2019. gada 4. oktobris

Saņēmējs: delegācijas

Iepr. dok. Nr.: 12484/19

K-jas dok. Nr.: 7128/19 - COM(2019) 190 final + ADD 1

Temats: Pilnīgāka aprīte – pāreja uz ilgtspējīgu sabiedrību
– Padomes secinājumi

Pielikumā ir izklāstīti Padomes secinājumi par minēto tematu, kurus Padome pieņēma
3716. sanāksmē 2019. gada 4. oktobrī.

Pilnīgāka aprīte – pāreja uz ilgtspējīgu sabiedrību

– Padomes secinājumi –

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ATGĀDINOT:

Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu par 7. vides rīcības programmu "Labklājīga dzīve ar pieejamajiem planētas resursiem" ¹ resursu izmantošanas ziņā efektīvai, zaļai un konkurētspējīgai ekonomikai ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni un programmas izvērtējumu;

Eiropas Parlamenta rezolūcijas par atkritumu apsaimniekošanu; publiskā iepirkuma stratēģijas paketi; aprītes ekonomikas paketes īstenošanu: iespējas novērst ķīmisko vielu, produktu un atkritumu jomas tiesību aktu saskarē konstatētās problēmas un Eiropas stratēģiju attiecībā uz plastmasu aprītes ekonomikā;

ANO ĢA Rezolūciju "Pārveidosim mūsu pasauli: ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam", ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM), ANO Vides asamblejas ceturtais sesijas ministru deklarāciju, kurā starptautiskā sabiedrība vienojās ar aprītes ekonomikas palīdzību veicināt ilgtspējīga patēriņa un ražošanas modeļus, ANO Vides asamblejas Rezolūciju 2/8 par ilgtspējīgu ražošanu un patēriņu, 4/1 par inovatīviem paņēmieniem ilgtspējīga patēriņa un ražošanas nodrošināšanai, 4/6 par jūras piedrazojumu ar plastmasu un mikroplastmasu, 4/9 par vienreizlietojamu plastmasas izstrādājumu radīto piesārņojumu un 2/7 un 4/8 par ķīmisko vielu un atkritumu pareizu apsaimniekošanu;

¹ OV L 354, 28.12.2013., 171. lpp.

Komisijas paziņojumus: "Noslēgt aprites loku – ES rīcības plāns pārejai uz aprites ekonomiku" ², "Atkritumu pārvēršanas enerģijā loma aprites ekonomikā" ³, "Eiropas stratēģija attiecībā uz plastmasu aprites ekonomikā" ⁴, "Aprites ekonomikas uzraudzības sistēma" ⁵, "Aprites ekonomikas rīcības plāna īstenošana" ⁶, "Aprites ekonomikas paketes īstenošana – iespējas novērst ķīmisko vielu, produktu un atkritumu jomas tiesību aktu saskarē konstatētās problēmas" ⁷, kā arī dienestu darba dokumentu "Ilgtspējīgi produkti aprites ekonomikā – ceļā uz ES produktu politikas satvaru, kas veicina aprites ekonomiku" ⁸;

Jauno stratēģisko programmu 2019.–2024. gadam, ko Eiropadome pieņēma 2019. gada 20. jūnijā, kurā uzsvērta steidzamā vajadzība veidot klimatneitrālu, zaļu, taisnīgu un sociālu Eiropu;

Padomes secinājumus:

- "Noslēgt aprites loku – ES rīcības plāns pārejai uz aprites ekonomiku" ⁹;
- "Ūdens resursu ilgtspējīga apsaimniekošana" ¹⁰;
- "Ekoinovācija: veicināt pāreju uz aprites ekonomiku" ¹¹;
- "ES rīcības plāna pārejai uz aprites ekonomiku īstenošana" ¹²;
- "Virzībā uz arvien ilgtspējīgāku Savienību līdz 2030. gadam" ¹³;
- "ES rūpniecības politikas stratēģija "Redzējums 2030. gadam"" ¹⁴;
- "Virzībā uz ilgtspējīgu Savienības ķīmikāliju politikas stratēģiju" ¹⁵;
- "8. vides rīcības programma – centieni kopīgiem spēkiem mainīt tendences" ¹⁶;

² 14972/15 + ADD 1 - COM(2015) 614 final.
³ 5801/17 - COM(2017) 34 final.
⁴ 5477/18 + ADD 1 - COM(2018) 28 final + ADD 2.
⁵ 5478/18 - COM(2018) 29 final + ADD 1.
⁶ 7128/19 - COM(2019) 190 final + ADD 1.
⁷ 5479/18 - COM(2018) 32 final + ADD 1.
⁸ 7121/19 - SWD(2019) 91 final.
⁹ 10518/16.
¹⁰ 13342/16.
¹¹ 15811/17.
¹² 10447/18.
¹³ 8286/19.
¹⁴ 9706/19.
¹⁵ 10713/19.
¹⁶ 12795/19.

UZSVEROT, ka aprites ekonomika ir svarīgs veicinošs faktors, lai nodrošinātu, ka tiek respektētas planētas iespēju robežas, apturētu bioloģiskās daudzveidības izzušanu un samazinātu pasaules siltumnīcefekta gāzu emisijas, un ka tā var palīdzēt sasniegt Parīzes nolīguma mērķus;

ATGĀDINOT Komisijas paziņojumu "Tīru planētu – visiem!", kurā sniegts stratēģisks ilgtermiņa redzējums par klimatneitrālu ES ekonomiku līdz 2050. gadam, cita starpā uzsverot aprites ekonomikas svarīgo nozīmi siltumnīcefekta gāzu emisiju ierobežošanā, un Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (IPCC) īpašo ziņojumu par globālo sasilšanu par 1,5 °C;

UZSVEROT, ka IPBES 2019. gada Globālā novērtējuma ziņojumā par bioloģisko daudzveidību un ekosistēmu pakalpojumiem skaidri norādīts, ka pāreja uz ilgtspējīgākiem ražošanas un patēriņa modeļiem, kopējā patēriņa pazemināšana un atkritumu daudzuma samazināšana ir vajadzīga, lai sasniegtu globālos mērķus attiecībā uz dabas un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu;

UZSVEROT, ka Starptautiskā Resursu paneļa 2019. gada Globālajā pārskatā par resursiem norādīts, ka resursu ieguve un pārstrāde veido vairāk nekā 90 % no globālās bioloģiskās daudzveidības zuduma un ietekmes, ko rada spiediens uz ūdens resursiem, un veido aptuveni pusi no globālajām klimata pārmaiņu radītajām emisijām;

ATGĀDINOT Globālā pārskata par ķīmikālijām (II) konstatējumus, kurā norādīts, ka ķīmiski ietilpīgi produkti un sarežģītas globālās piegādes ķēdes rada aprites problēmas;

ATGĀDINOT Komisijas pārdomu dokumentu "Ceļā uz ilgtspējīgu Eiropu līdz 2030. gadam" un to, ka aprites ekonomika ir būtiska IAM sasniegšanai, ļaujot virzīties uz ilgtspējīgu ražošanu un patēriņu, veicinot ilgtspējīgas tehnoloģijas un nodrošinot dabas resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu; UZSVEROT, ka Savienībai un dalībvalstīm vēl jāpieliek ievērojamas pūles, lai sasniegtu šos mērķus;

UZSVEROT, ka atjauninātās bioekonomikas stratēģijas "Ilgtspējīga Eiropas bioekonomika", kas pašlaik tiek izvērtēta Padomē, īstenošana cirkulārā, inovatīvā un ilgtspējīgā veidā palīdzēs nodrošināt, ka tiek respektētas planētas iespēju robežas, un apturēt bioloģiskās daudzveidības izzušanu, atmežošanu un zemes un ekosistēmu degradāciju;

ATGĀDINOT, ka ūdens ir svarīgs resurss, kas būtu jāizmanto ilgtspējīgā un efektīvā veidā, pienācīgi palielinot ūdens atkārtotu izmantošanu un tādējādi veicinot aprites ekonomiku un risinot ūdens trūkumu un sausumu Savienībā, ko vēl vairāk saasina aizvien lielākās klimata pārmaiņas; ATZINĪGI VĒRTĒJOT to, ka Komisija ir ierosinājusi tiesību aktus, kas veicina šo mērķu sasniegšanu;

ATGĀDINOT, ka Komisija ir aicināta līdz 2019. gada beigām nākt klajā ar ilgtermiņa redzējumu par Savienības rūpniecības nākotni, un ievēlētā Komisijas priekšsēdētāja ieceri nākt klajā ar Eiropas zaļo kursu;

ATKĀRTOTI UZSVEROT, ka aprites ekonomika veicinās Eiropas resursu produktivitāti, nodrošinās dabas resursu ilgtspējīgu pārvaldību un efektīvu izmantošanu, samazinās atkarību no neatjaunojamiem resursiem un kritiski svarīgām izejvielām, dos papildu ieguvumus un izmaksu ietaupījumus un radīs darbvietas.

Aprites ekonomika – Eiropas veiksmes stāsts

1. ATZĪST Komisijas un dalībvalstu apņemšanos veicināt aprites ekonomiku; ATZINĪGI VĒRTĒ veiktās darbības un panāktos rezultātus saistībā ar centieniem virzīties uz aprites ekonomiku; tomēr NORĀDA, ka ir jāpieliek lielākas pūles, lai veicinātu pāreju; PILNĪBĀ ATBALSTA Komisijas centienus papildināt tiesisko regulējumu un apzināt šķēršļus, kas kavē aprites ekonomiku Eiropā;

2. ATZINĪGI VĒRTĒ Savienības un tās dalībvalstu centienus kļūt par pasaules mēroga līderiem aprites ekonomikas veicināšanā gan divpusējā, gan daudzpusējā līmenī, tostarp aprites ekonomikas misijās trešās valstīs un Pasaules aprites ekonomikas forumos; un UZSVER, ka Savienībai ir bijusi izšķiroša nozīme tādas dinamikas uzturēšanā, kas vajadzīga, lai spertu pirmos soļus ceļā uz ilgtspējīgu patēriņu un ražošanu un atkritumu apsaimniekošanu; ATKĀRTO Savienības apņemšanos cīnīties pret jūras piedrazojumu ar plastmasu, tostarp mikroplastmasu, gan no sauszemes, gan ūdens avotiem;
3. MUDINA Komisiju un dalībvalstis pabeigt rīcības plānā pārejai uz aprites ekonomiku iekļauto pasākumu īstenošanu; ATZĪST neizmantoto potenciālu, ko cita starpā piedāvā ekonomisko un fiskālo stimulu, digitalizācijas un mākslīgā intelekta izmantošana; MUDINA Komisiju turpināt darbu pie ķīmisko vielu, produktu un atkritumu jomas tiesību aktu saskares; UZSVER, ka ir nepieciešama saskaņota aprites produktu politika un investīcijas, jo īpaši infrastruktūrā, lai stimulētu inovāciju un kvalitatīvu otrreizējo izejvielu tirgus, un uz pakalpojumiem balstītus aprites uzņēmējdarbības modeļus;
4. ATZĪST, ka ilgtspējīga atkritumu un materiālu apsaimniekošana ir viens no galvenajiem aprites ekonomikas pamatelementiem; ATGĀDINA, ka ir svarīgi pēc iespējas drīz pilnībā īstenot atkritumu jomas *acquis*, ievērojot atkritumu hierarhijas principu, sasniegt sagatavošanas atkārtotai izmantošanai, reciklēšanas un atkritumu poligonu mērķrādītājus un izbeigt neapstrādātu sadzīves atkritumu apglabāšanu poligonos;
5. ATZĪST, ka nozares iesaistīšanās un spēcīga sadarbība vērtību ķēdē ir svarīga pārejā uz aprites ekonomiku; šajā sakarībā ATBALSTA Plastmasas aprites alianses darbu un PAUŽ GANDARĪJUMU par Plastmasas aprites alianses deklarāciju, kurā izteikta apņemšanās palielināt reciklētās plastmasas izmantošanu jaunos produktos;

6. ATBALSTA dalībvalstu, ieinteresēto personu un Komisijas īstenotas sadarbības iniciatīvas, kuru mērķis ir veicināt apriti; UZSVER nepieciešamību izveidot īpašas tīkla platformas, lai atvieglotu pārrobežu sadarbību, veicinātu inovāciju un paātrinātu paraugprakses paplašināšanu; MUDINA Komisiju un dalībvalstis vairāk izmantot Eiropas aprites ekonomikas jautājumos ieinteresēto personu platformu un Eiropas resursu efektivitātes zināšanu centru.

Aprite ekonomikas stratēģija 2.0

7. PIENĒM ZINĀŠANAI, ka Savienības aprites ekonomikas politikas rīcība ir bijusi sekmīga, taču UZSVER, ka, lai panāktu sistēmisku pāreju, kurā par konkurētspējīgiem un ierastiem kļūtu uz aprites principiem balstīti, droši un ilgtspējīgi klimatneitrāli ražošanas un patēriņa modeļi un dabā rodami risinājumi, ir vajadzīgas daudzskaitlīgākas, vērienīgākas un vēl plašākā mērogā izvērstas darbības;
8. MUDINA Komisiju un dalībvalstis integrēt aprites ekonomiku visās attiecīgajās politikas jomās un stratēģijās, tostarp gaidāmajā 8. vides rīcības programmā, un padarīt to par vienu no stūrakmeņiem ilgtermiņa redzējumā par Savienības rūpniecības nākotni; UZSVER, ka aprites ekonomika var būtiski uzlabot uzņēmumu, sabiedrības, pilsētu un reģionu noturību un konkurētspēju;
9. MUDINA Komisiju un dalībvalstis ņemt vērā situāciju dažādību dažādos Savienības reģionos, tostarp tālākajos reģionos, un pārejas sociālo un ekonomisko ietekmi un veikt atbilstošus pasākumus, lai nodrošinātu taisnīgu un iekļaujošu pāreju visiem, jo īpaši gādājot par to, lai novērstu nelabvēlīgu ietekmi uz visneaizsargātākajiem iedzīvotājiem;

10. UZSVER, ka aprites ekonomikas potenciāla apgūšana ir būtiska, lai panāktu klimatneitrālu sabiedrību un aizsargātu bioloģisko daudzveidību; MUDINA Savienību un dalībvalstis aprites ekonomikas pasākumus integrēt savās ilgtermiņa stratēģijās saskaņā ar Parīzes nolīgumu un valstu bioloģiskās daudzveidības stratēģijās saskaņā ar Konvenciju par bioloģisko daudzveidību, kā arī programmas 2030. gadam īstenošanas stratēģijās; UZSVER, ka aprites ekonomika var samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas no avotiem, ko tieši neaptver pašreizējā klimata politika;
11. UZSVER, ka aprites ekonomika ir efektīvs instruments, ar ko novērst bioloģiskās daudzveidības zuduma virzītājspēkus un pamatcēloņus, un tāpēc IESAKA Komisijai un dalībvalstīm izpētīt iespējas ieviest iespējamus resursu efektivitātes mērķrādītājus attiecībā uz bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un atjaunošanu, samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas un veicināt pārmaiņas patēriņa un ražošanas modeļos, izmantojot mazāk materiālu, materiālus izmantojot pēc iespējas ilgāk un virzoties uz netoksisku materiālu aprites cikliem;
12. UZSVER, cik svarīga ir starptautiskā sadarbība un digitālās tehnoloģijas, lai atbalstītu ilgtspējīgas un izsekojamas piegādes un vērtību ķēdes, kā arī taisnīgu, ilgtspējīgu un resursu ziņā efektīvu dabas resursu globālo izmantošanu; MUDINA Komisiju un dalībvalstis izpētīt iespējas noslēgt starptautisku nolīgumu par dabas resursu pārvaldību, lai virzītos uz dabas resursu ilgtspējīgu un efektīvu izmantošanu;
13. UZSVER, ka pilsētām un reģioniem ir vadoša loma pārejā uz aprites ekonomiku un ka tās darbojas kā cirkulāru pārmaiņu centri; MUDINA Komisiju un dalībvalstis mobilizēt un atbalstīt reģionus un pilsētas, lai tās izstrādātu konkrētus rīcības plānus drošai un ilgtspējīgai klimatneitrālai aprites ekonomikai, uzlabotu atkritumu apsaimniekošanu, izmantojot politiku, investīcijas un pilotprojektus, un izveidotu inovācijas platformas, kas aktivizē privāto sektoru un veicina rūpniecisko simbiozi starp uzņēmumiem nolūkā samazināt resursu izmantošanu;

14. UZSVER, ka ir svarīgi izveidot labi funkcionējošu vienoto tirgu, kurā būtu pieejamas kvalitatīvas, netoksiskas otrreizējās izejvielas, kas būtu nekaitīgas cilvēka veselībai un videi, un ka ir svarīgi izvairīties no materiālu novirzīšanās ārpus Savienības; UZSVER, ka ir svarīgi uzlabot izsekojamību; AICINA turpināt darbu pie produktu prasībām un standartizācijas, jo īpaši ņemot vērā resursu efektivitāti, to vielu saturu, kas rada bažas, un reciklējamību un izmantojot aprites cikla pieeju attiecībā uz reciklētiem produktiem un materiāliem; AICINA veikt strukturālas investīcijas ES reciklēšanas infrastruktūrā, cita starpā efektīvi izmantojot esošo ES finansējumu; MUDINA Komisiju izpētīt iespējas paplašināt minimuma prasības par otrreizējo izejvielu saturu, tās attiecinot arī uz produktiem, kas nav plastmasas pudeles; AICINA Komisiju apsvērt, kā varētu veicināt reciklēšanai paredzētu atkritumu pārvietošanu Savienībā, vienlaikus nodrošinot vides un veselības aizsardzību, un, ja tas ir lietderīgi, nākt klajā ar priekšlikumu par Atkritumu sūtījumu regulas pārskatīšanu, ņemot vērā regulas notiekošās izskatīšanas rezultātus;
15. AICINA Komisiju nākt klajā ar tādu vērienīgu ES ilgtermiņa stratēģisko satvaru aprites ekonomikai, kas ietvertu kopīgu redzējumu, politikas instrumentus un uzraudzības sistēmu; MUDINA Komisiju, pamatojoties uz 2015. gada aprites ekonomikas rīcības plānu, nekavējoties pieņemt jaunu aprites ekonomikas rīcības plānu ar mērķtiecīgām darbībām, cieši sadarbojoties ar ieinteresētajām personām, izveidojot skaidras saiknes ar citām politikas jomām, tādām kā klimata pārmaiņas, bioloģiskā daudzveidība, bioekonomika, digitalizācija un rūpniecības politika.

Mērķtiecīgas stratēģijas galvenajām nozarēm

16. ATZĪST, ka ir vajadzīgas visaptverošas stratēģijas un mērķtiecīga rīcība, ar ko sistemātiski risināt aprites jautājumus visā vērtību ķēdē, tostarp no patērētāju viedokļa, būvniecībā un ēku nojaukšanā, pārtikas, tekstilizstrādājumu, mobilitātes un elektronikas nozarēs; MUDINA Komisiju kopā ar ieinteresētajām personām sagatavot šādas stratēģijas attiecībā uz mērķrādītājiem, politiku, instrumentiem, rādītājiem un rezultātu uzraudzību šajās galvenajās nozarēs un turpināt popularizēt aprites ekonomiku citās nozarēs, piemēram, tūrisma nozarē; UZSVER, ka ir svarīgi veicināt resursu efektīvu izmantošanu un atbildīgu un ilgtspējīgu izejvielu ieguvu nozarēs, kas būtiski apdraud veselību, bioloģisko daudzveidību un ekosistēmas;

17. NORĀDA, ka ēku un infrastruktūras nozare ir pati lielākā enerģijas patērētāja Eiropā, ka nozare ir ļoti materiālietilpīga un oglekļietilpīga, ka būvniecības un ēku nojaukšanas atkritumi veido trešo daļu no Savienībā radītajiem atkritumiem un ka esošo ēku atjaunošana un jaunas uz aprites principiem balstītas ēkas un infrastruktūra var būt nozīmīgas pārējā uz zaļo ekonomiku; MUDINA Komisiju iespējamajā Būvizstrādājumu regulas pārskatīšanā iekļaut un veicināt prasības, kuru mērķis ir atbalstīt būvizstrādājumu cirkularitāti, un iekļaut šīs prasības saskaņoto produktu standartu pilnvarojumos; ATBALSTA aprites principu integrēšanu būvniecības nozarē, izstrādājot tādus instrumentus kā *Level(s)*, produktu vides pēda un produktu vides deklarācija, īstenojot efektīvus aprites cikla beigu apsaimniekošanas risinājumus un izmantojot atjaunojamus resursus;
18. UZSVER, ka neilgtspējīgas pārtikas sistēmas veicina globālās siltumnīcefekta gāzu emisijas, bioloģiskās daudzveidības zudumu, pasaules mēroga zemes degradāciju un atmežošanu; UZSVER, ka ilgtspējīgai, drošai un cirkulārai pārtikas sistēmai ar spēcīgu saikni ar ūdeni un energoapgādes drošību ir izšķiroša nozīme, lai sasniegtu vairākus IAM; UZSVER, ka ir jāpastiprina centieni, lai līdz 2030. gadam varētu sasniegt 12.3. IAM, proti, uz pusi samazināt pārtikas atkritumu daudzumu uz vienu iedzīvotāju mazumtirdzniecības un patērētāju līmenī, kā arī samazināt pārtikas zudumu ražošanas un piegādes ķēdēs, tostarp zudumus pēc ražas novākšanas;

19. UZSVER, ka aprites loka noslēgšana tekstilizstrādājumu jomā ir kritiska, jo saskaņā ar aplēsēm tekstilizstrādājumu patēriņš līdz 2030. gadam divkāršosies, tekstilizstrādājumiem ir ļoti zemi materiālu atgūšanas rādītāji un tekstilizstrādājumu ražošanai ir raksturīga ievērojama vides pēda, lielākajai daļai materiālu tiekot sadedzinātiem vai nonākot atkritumu poligonos; UZSVER, ka dalībvalstīm līdz 2024. gada beigām ir jāizpilda prasība par tekstilizstrādājumu dalītu savākšanu; AICINA izstrādāt ES tekstilrūpniecības stratēģiju, lai tekstilrūpniecības nozari novirzītu no neilgtspējīgiem ražošanas un patēriņa modeļiem uz ilgtspējīgākām un cirkulārākām vērtību ķēdēm, tostarp kvalitatīvu rūpniecisko reciklēšanu; UZSVER, ka to nevar pilnībā sasniegt bez starptautiskas rīcības; UZSVER vajadzību pēc produktu politikas pasākumiem, cita starpā ekonomikas instrumentiem, un iespēju izstrādāt ekodizaina kritērijus tekstilizstrādājumiem, lai veicinātu pāreju uz izturīgāku, vairākkārt izmantojamu, remontējamu un ilgi kalpojošu apģērbu un tekstilizstrādājumiem, kā arī uz ilgtspējīgākiem ražošanas procesiem, un lai novērstu ar tekstilizstrādājumos esošām ķīmiskajām vielām saistītos riskus; ATZĪST, ka ir vajadzīga lielāka pārredzamība un labāka informācija, lai patērētājus mudinātu izdarīt ilgtspējīgāku izvēli; MUDINA visas dalībvalstis veicināt uz aprites principiem balstītu tekstilizstrādājumu tirgu un inovāciju, ar publiskā iepirkuma starpniecību uzņemoties nozari stimulējoša klienta lomu;
20. UZSVER, cik svarīga ir vērienīga emisiju samazināšanas politika transporta nozarē, ņemot vērā Eiropas stratēģisko ilgtermiņa redzējumu attiecībā uz klimatneitrālu ekonomiku; UZSVER, ka nepieciešamas izmaiņas tehnoloģijās, materiālu izmantojumā transportlīdzekļos, mobilitātes pakalpojumos un patērētāju ieradumos, lai radītu ilgtspējīgas mobilitātes sistēmas; ATKĀRTOTI NORĀDA, ka pāreja uz elektromobilitāti ir jāpapildina ar saskaņotu politiku, kas atbalsta tādu tehnoloģiju izstrādi, ar kurām uzlabo akumulatoru ilgtspēju un cirkularitāti un ūdeņraža mobilitāti;
21. UZSVER – lai līdz minimumam samazinātu elektronisko ierīču negatīvo ietekmi uz vidi, ir jāveic visu vērtību ķēdi aptveroši mērķtiecīgi pasākumi, kas cita starpā risina jautājumu par to, ka aizvien plašāk tiek izmantotas elektroniskas ierīces un akumulatori, kas satur kritiski svarīgas izejvielas; ATZĪST, ka IKT produktu aizvien plašākā izmantošana un to īsie aprites cikli, kā arī datu centru jauda palielina pieprasījumu pēc enerģijas un kritiski svarīgām izejvielām; UZSVER, ka ir vajadzīgi turpmāki ar efektivitāti un dizainu saistīti pasākumi, lai veicinātu ilgtspējīgu un uz apriti orientētu digitalizāciju ES;

22. ATZINĪGI VĒRTĒ to, ka Komisija ir izvērtējusi Bateriju direktīvu, un APSTIPRINA tās galvenos konstatējumus; AICINA steidzami pārskatīt Bateriju direktīvu, īpašu uzmanību pievēršot tam, lai uzlabotu dažādu veidu bateriju definīcijas, uzlabotu visu veidu bateriju dalītu savākšanu un reciklēšanu, veicinātu vienreizējas lietošanas bateriju aizstāšanu ar atkārtoti uzlādējamām baterijām un bateriju atkārtotu izmantošanu; NORĀDA, ka pārskatīšanā būtu jāiekļauj visi attiecīgie bateriju materiāli un jo īpaši jāapsver konkrētas prasības attiecībā uz litiju un kobaltu, kā arī mehānisms, kas ļautu pielāgot direktīvu bateriju tehnoloģiju turpmākām izmaiņām; UZSVER, ka ir iespējams izstrādāt ekodizaina kritērijus baterijām, lai atbalstītu cirkularitāti;
23. UZSVER, ka ES stratēģija attiecībā uz plastmasu ir balstīta uz pāreju uz aprites ekonomiku; AICINA pilnībā īstenot minēto stratēģiju un veikt iespējamās turpmākas darbības galvenajās nozarēs, kurās izmanto plastmasu, tostarp iepakojšanas, celtniecības, automobiļu rūpniecības, elektronikas, tekstilrūpniecības un lauksaimniecības nozarēs; ATGĀDINA, ka līdz 2030. gadam visiem plastmasas iepakojumiem, kas laisti Savienības tirgū, vajadzētu būt atkalizmantojamiem vai reciklējamiem un ka šķirošanas un reciklēšanas jaudai ES būtu kopš 2015. gada jāpieaug četrkārt; AICINA Komisiju un dalībvalstis veikt turpmākus pasākumus, lai sasniegtu šo mērķrādītāju, jo īpaši veicinot atkārtotas izmantošanas modeļus un izstrādājot atkalizmantojamus un reciklējamus produktus; UZSVER nepieciešamību risināt pārmērīgas iepakojšanas problēmu, palielināt reciklētās plastmasas izmantošanu un – lai līdz minimumam samazinātu aprites ekonomikai radītos riskus – nekavējoties izstrādāt skaidru un noturīgu vides politikas satvaru attiecībā uz ilgtspējīgu biobāzētu plastmasu un bionoārdāmību; MUDINA Komisiju un dalībvalstis atbalstīt pilotprojektus un inovatīvu tehnoloģiju izvēšanu, piemēram, plastmasas ķīmisko, progresīvu mehānisko vai uz šķīdinātāju bāzes veiktu reciklēšanu;

24. ATZINĪGI VĒRTĒ Savienības vadošo lomu pasaules mēroga centienos atbalstīt pāreju no lineāras plastmasas ražošanas un patēriņa uz cirkulāru, lai samazinātu jūras piedrazojumu, tostarp ar mikroplastmasu, gan no sauszemes, gan ūdens avotiem; MUDINA Komisiju ātrāk ierobežot tīšu mikroplastmasas pievienošanu un apsvērt iespējas samazināt netīšu mikroplastmasas izdalīšanos; AICINA izvērtēt iespējamu pasaules mēroga vienošanos, kas būtu vērsta uz visu plastmasas aprites ciklu ar mērķi apturēt to, ka plastmasas piedrazojums no zemes un ūdens avotiem nokļūst okeānos; šajā sakarībā UZSVER, ka ir vajadzīga spēcīga un efektīva reģionālā sadarbība ar valstīm, kas robežojas ar Savienību;
25. UZSVER, cik svarīgi ir risināt jautājumu par ūdens trūkumu un sausumu Savienībā, kas, paredzams, pasliktināsies klimata pārmaiņu kontekstā; MUDINA Komisiju un dalībvalstis kopā ar ieinteresētajām personām veicināt ūdens atkalizmantošanu un samazināt ūdens noplūdes, attiecīgi ņemot vērā reģionālās īpatnības visā Savienībā un vienlaikus nodrošinot sabiedrības veselības un vides aizsardzību.

Veicināt aprites ekonomiku, ieviešot izmaiņas ražošanas un patēriņa modeļos

26. AICINA izstrādāt un pieņemt tiesību akta priekšlikumu par saskaņotu regulējumu attiecībā uz produktu politiku, pamatojoties uz dzīves cikla pieeju, lai pievērstos arī citiem vienreizlietojamiem izstrādājumiem, pārmērīgam patēriņam un neilgtspējīgiem ražošanas un patēriņa modeļiem; NORĀDA, ka ir svarīgi veidot cirkulārus pakalpojumu modeļus un izstrādāt inovatīvus produktus; ATZINĪGI VĒRTĒ rīcību, kuras mērķis ir veicināt aprites ekonomiku, gudrāk izmantojot produktus un materiālus, pagarinot produktu derīguma laiku un pēc iespējas ilgāk saglabājot materiālus ekonomikas ciklā (atteikties, samazināt, remontēt, atkalizmantot, pārtaisīt un reciklēt);

27. UZSVER patērētāju izšķirošo nozīmi pārejā uz aprites ekonomiku; MUDINA dalībvalstis sadarboties ar reģionālajām un vietējām iestādēm, izmantot politikas instrumentus, izglītību un ekonomiskus stimulus, lai atbalstītu dzīvesveida maiņu, kas sniedz labumu gan videi, gan cilvēku prasmēm, veselībai un labklājībai; šajā saistībā AICINA Komisiju izstrādāt patērētājiem paredzētus informācijas instrumentus par tādiem elementiem kā produkta derīguma laiks un remontējamība un apsvērt, kā stimulēt patērētājus dot lielāku ieguldījumu aprites ekonomikā; AICINA rast digitālus risinājumus, lai uzlabotu informācijas, produktu un pakalpojumu apmaiņu nolūkā dot iespēju iedzīvotājiem kļūt par aktīviem dalībniekiem aprites ekonomikas risinājumu kopīgā radīšanā;
28. AICINA Komisiju izveidot kopīgu ES sistēmu informācijas apmaiņai starp vērtības veidošanas ķēdēm, lai nodrošinātu un veicinātu produktu un pakalpojumu ilgtspējīgu izmantošanu nolūkā līdz minimumam samazināt to vides un oglekļa pēdu; AICINA Komisiju un dalībvalstis pastiprināt ES koordinētus centienus vākt datus par siltumnīcefekta gāzu ietekmi uz materiālu izmantošanu un izmantot šos datus produktu informācijas instrumentos, siltumnīcefekta gāzu emisiju modelēšanā un klimata politikā;
29. ATGĀDINA ražotāja paplašinātas atbildības (EPR) nozīmi aprites principa veicināšanā; ATZĪST, ka tiešsaistes pārdošanas apjoma pieaugums no trešām valstīm rada problēmas esošajām *EPR* sistēmām un šīs problēmas būtu jārisina Savienības līmenī ar *EPR* noteikumiem un normām; AICINA Komisiju turpināt izskatīt iespēju izmantot *EPR*, lai stimulētu uz aprites principu balstītus uzņēmējdarbības modeļus, un sniegt norādījumus par *EPR* maksu ekomodulācijas efektīvu izmantošanu, lai atbalstītu konstruēšanu atbilstīgi aprites principam;

30. UZSVER, cik svarīgas ir ekodizaina un energomarķējuma sistēmas, kas uzrādījušas sekmes, paaugstinot energoefektivitāti aizvien lielākam skaitam energopatēriņu ietekmējošu ražojumu; AICINA Komisiju pieņemt ekodizaina darba plānu nolūkā atjaunināt esošos pasākumus, lai neatpaliktu no tehnikas attīstības līmeņa, un izstrādāt pasākumus jaunām produktu grupām, īpašu uzmanību pievēršot IKT produktiem; ATGĀDINA, ka Komisijai ir jāizpēta iespējas izveidot horizontālas resursu efektivitātes prasības, kas minētas ekodizaina darba plānā 2016.–2019. gadam. AICINA Komisiju ekodizaina pasākumos iekļaut kritērijus attiecībā uz materiālu izmantošanas efektivitāti (izturību, remontējamību, reciklējamību un reciklēto saturu) un integrētā drošuma ("*safe-by-design*") koncepciju; AICINA Komisiju arī izvērtēt ekodizaina principu iespējamo piemērošanu citām precēm, ne tikai energopatēriņu ietekmējošiem ražojumiem, un attiecīgā gadījumā nākt klajā ar tiesību akta priekšlikumu;
31. ATZINĪGI VĒRTĒ ES vides pēdas metodikas izmēģinājumus un MUDINA Komisiju noskaidrot, vai to var izmantot kā vienu no metodēm, izstrādājot kritērijus produktu politikas pasākumiem, piemēram, ES ekomarķējumam, ekodizainam un ES zaļajam publiskajam iepirkumam; ATZINĪGI VĒRTĒ visas iniciatīvas, ar kurām atbalsta paziņojumus par ietekmi uz vidi, pamatojoties uz vides pēdas pilotprojektu, un vēlāk laika gaitā izveidotu obligātu sistēmu attiecībā uz vides prasībām; AICINA Komisiju un dalībvalstis uzlabot informētību par ES ekomarķējumu un vides vadības un audita sistēmu (*EMAS*) un vienlaikus paplašināt to izmantošanu rūpniecībā un citās organizācijās;
32. AICINA Komisiju iesniegt Savienības netoksiskas vides stratēģiju, kas garantētu netoksisku materiālu aprites ciklus, ar mērķi uzlabot ķīmisko vielu, produktu un atkritumu apsaimniekošanas politiku; šajā sakarībā ATZĪST izsekojamības, pārredzamības un informācijas apmaiņas svarīgo nozīmi visos vērtību ķēdes posmos;

33. STINGRI AICINA nākt klajā ar jaunām iniciatīvām un zinātības nodošanu par rūpnieciskiem procesiem un tehnoloģijām, apmainīties ar paraugpraksi un ieinteresētajām personām veidot tīklus aprites ekonomikas jomā, tostarp aprites bioekonomikas jomā; UZSVER rūpnieciskās simbiozes nozīmi un tās lomu, veicinot resursu efektīvu izmantošanu, otrreizējo izejvielu tirgus un inovatīvas tehnoloģijas;
34. UZSVER inovācijas, pētniecības, digitalizācijas un jaunu uzņēmējdarbības modeļu, piemēram, pakalpojumu sniegšanas uzņēmumu un sadarbīgās ekonomikas, nozīmi, samazinot kopējo materiālu patēriņu, uzlabojot resursu izmantošanas efektivitāti, veicinot videi draudzīgas un ilgtspējīgas ķīmijas metodes un neķīmiskas alternatīvas, uzlabojot reciklējamību un palielinot produktu derīguma laiku; UZSVER, ka ir vajadzīgs pienācīgs publiskais un privātais finansējums, tostarp izmantojot pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa”, lai veiktu nepieciešamos pētījumus un veicinātu inovāciju, un koordinēti centieni, lai optimizētu ierobežoto līdzekļu un spēju izmantošanu.

Ekonomikas instrumenti aprites ekonomikai

35. MUDINA dalībvalstis piemērot ekonomiskos instrumentus, piemēram, vides nodokļus, zaļās nodokļu reformas un *EPR*, veicināt ilgtspējīgākus un cirkulārus ražošanas un patēriņa modeļus un uzlabot atkritumu apsaimniekošanu atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas hierarhijai; un ATZĪST, cik svarīgi ir risināt oglekļa emisiju pārvirzes problēmu; turklāt MUDINA pakāpeniski atcelt videi kaitīgas subsīdijas, lai veicinātu strukturālas pārmaiņas virzībā uz inovatīvākiem un ilgtspējīgākiem aprites uzņēmējdarbības modeļiem; AICINA Komisiju konsultēt dalībvalstis par efektīviem politikas rīkiem un ekonomiskajiem instrumentiem un par to, kā tos īstenot valstu līmenī;

36. UZSVER, ka aprites produktu un pakalpojumu iepirkums var veicināt aprites tirgus un investīcijas tīros, drošos, netoksiskos un ilgtspējīgos ciklos; AICINA Komisiju un dalībvalstis koncentrēties uz aprites publisko iepirkumu prioritārajās nozarēs un dalīties pieredzē par pilotprojektiem un paraugpraksi; MUDINA Komisiju un dalībvalstis sniegt papildu norādījumus par zaļo publisko iepirkumu un izpētīt iespēju uzraudzīt tā ietekmi;
37. UZSVER ilgtspējīgas finansēšanas nozīmi un ES rīcības plānu ilgtspējīgas izaugsmes finansēšanai pārejā uz aprites ekonomiku; ATZINĪGI VĒRTĒ Eiropas Investīciju bankas (EIB) pieeju, saskaņā ar kuru tā atbalsta pāreju uz aprites ekonomiku, un mudina EIB turpināt sniegt šādu finansējumu un palīdzēt veicināt izpratni starp valdībām, uzņēmumiem un investoriem, lai virzītos uz aprites ekonomiku;
38. AICINA Komisiju un dalībvalstis mudināt uzņēmumus un finanšu sektoru izmantot skaidrus un salīdzināmus veikuma mērķrādītājus vides jomā, lai virzītu to investīcijas; AICINA apmainīties ar paraugpraksi attiecībā uz privātā sektora iesaisti ilgtspējīgā finansēšanā.
-